

25.8.2022

Luonnonsuojeluliiton kärkiesitykset budjettiriiheen

Arvoisa ministeri,

suomalaisista [yli 80 prosenttia on huolissaan ilmastokriisistä tai luontokadosta](#). [Tuki luonnonsuojelualueiden lisäämiselle on vahva](#). Budjettiriihessä on pidettävä kiinni ilmastopolitiikan vaikuttavuudesta ja varmistettava viimeisten luonnonmetsien suojelu.

Suomen luonnonsuojeluliitto esittää hallitusohjelman ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi seuraavia seitsemää asiaa budjettiriiheen:

1. Ei lisätukia fossiilisille, turpeelle tai puun poltolle

Fossiilisten polttoaineiden, turpeen tai puun polton tukeminen eivät ole ratkaisu energiakriisiin, sillä ne syventävät ympäristökriisiä. Esimerkiksi lämmityspolttoaineiden veron alentaminen olisi ilmastolle haitallinen toimi. Hallituksen on varmistettava, että ohjaukset pois fossiilienergiasta ja turpeesta ovat johdonmukaisia.

2. Kotitalouksien tukeminen kohdistettava oikeudenmukaisesti

Energian hinnan noustessa kotitalouksien tukemisen on kohdistuttava oikeudenmukaisesti pienituloisille, joille kasvaneet kustannukset voivat olla kohtuuttomia. Tavoitteena tulee olla, ettei taloudellinen eriarvoisuus lisääny. Tulo- ja alueperusteisesti kohdennetun tukijärjestelmän valmistelua on syytä kiirehtiä, sillä sitä tullaan tarvitsemaan vastaisuudessaakin.

3. Energiasiiirtymän tukia on vahvistettava

Kotitalouksia ja yrityksiä on tuettava energiansäästön, energiatehokkuuden ja polttoon perustumattomien uusiutuvien energioiden käyttöönotossa. Taloyhtiöiden energiaremonttien tuet ja öljylämmityksestä luopumisen tuki ovat riittävästi mitoitettuja ja vastaavat kysyntään. Energiaomavaraisuuslainat ovat hyvä lisä keinovalikoimaan. Latausinfrastruktuurin tuen taasoja on tärkeä ylläpitää, jotta liikenteen sähköistäminen etenee. Uusiutuvan polttoon perustumattoman energian tuotannon lisäämistä on edistettävä.

Vihreän siirtymän rahoituksessa tulee noudattaa EU:n älä aiheuta vahinkoa DNSH (do no significant harm) -periaatetta. Periaatteen noudattaminen tarkoittaa, että ilmastoa ja luontoa vahingoittavat hankkeet on rajattu pois. Yhtenä esimerkkinä EU on erityisesti rajannut kiviainetuotannon pois rahoituksen piiristä.

4. Viimeiset luonnonmetsät on suojeltava

Enemmistö suomalaisista tukee luonnonmetsien [suojausta](#). Arvokkaita metsiä on kuitenkin jatkuvasti hakkuu-uhan alla myös valtion mailla. Valtion luonnonmetsät tulisi asettaa välittömään hakkuukieltoon ja suojella valtioneuvoston periaatepäätöksellä, jonka valmistelusta sovitaan hallituksen budjettiriihessä. Yksityismetsien suojelurahoitusta on nostettava huomattavasti.

5. Hiilinielujen pelastuspaketti tarvitaan syksyn aikana

Pääministeri Marinin hallituksen ilmastolaissa asettaman hiilineutraaliustavoitteen saavuttaminen on vaarassa hiilinielujen romahduksen vuoksi. Jotta tavoitteessa pysytään ja tulevalla hallituskaudella vältytään jopa [7 miljardin rasisiteelta kansantaloudelle](#), hallituksen on laadittava hiilinielujen pelastuspaketti, jossa linjataan nopeavaikutteisia toimia hiilinielujen pelastamiseksi niin että luontohaittoja ei synny.

6. Lupa- ja valvontaviranomaisten resurssit on turvattava vihreän siirtymän edellyttämien lupahankkeiden käsittelyssä

Vihreän siirtymän ns. ohituskaistan mahdollistamat hyödyt jäävät suurelta osin saavuttamatta lupa- ja valituskäsittelyssä, jos lupa- ja valvontaviranomaisten resursseja ei lisätä huomattavasti. Myös valtion lupa- ja valvontaviraston (LUOVA) valmistelua tulee vauhdittaa, jotta luvituksen pullonkaulat voidaan estää tulevaisuudessa.

7. Kaivostoiminnan ympäristöasiat kuntoon

Korjataan kaivosten vakuussäätelyn aukot. Toteutetaan hallitusohjelman kirjaus kaivosten vakuuksien kattavuuden parantamisesta ja tekemällä tarpeelliset muutokset kaivoslainsäädäntöön, jotka meneillään oleva VNTEAS-tutkimus (Kaivosten jätevakuuden alan laajentamisen ympäristönsuojelullinen vaikuttavuus ja kustannukset) edellyttää.

Jatketaan Käytöstä poistettujen ja hylättyjen kaivannaisjätteiden jätealueita (KAJAK) hankkeiden rahoitusta.

Yhteistyöterveisin

SUOMEN LUONNONSUOJELULIITTO RY

Harri Hölttä Tapani Veistola
puheenjohtaja toiminnanjohtaja

Lisätietoja:

- toiminnanjohtaja Tapani Veistola, p. 0400 615 530, tapani.veistola@sll.fi
- suojeluasiantuntija Hanna Aho (ilmasto), p. 040 628 9495, hanna.aho@sll.fi
- ympäristöpäällikkö Paloma Hannonen, p. 0505323219, paloma.hannonen@sll.fi
- ympäristöjuristi Matti Kattainen, p. 044 7785013, matti.kattainen@sll.fi
- monimuotoisuusasiantuntija Liisa Toopakka, p. 0405042989, liisa.toopakka@sll.fi